

1. В електрочайник потужністю 2 кВт налили літр води. Після того, як вода почала інтенсивно кипіти, чайник автоматично вимикається, але кипіння продовжується ще 15 с, поступово зменшуючи інтенсивність утворення бульбашок пари. Ще через 30 с температура води у чайнику зменшується на 1°C . Вважаючи, що інтенсивність кипіння після вимкнення чайника зменшувалась рівномірно, визначте середню температуру нагрівального елементу чайника у момент вимкнення. Чому дорівнює ККД чайника при температурах води, близьких до 100°C ? Запропонуйте формулу залежності ККД чайника від температури води. Маса нагрівального елементу $m = 200$ г, його питома теплоємність $c = 500$ Дж/(кг $\cdot^{\circ}\text{C}$), питома теплоємність води $c_v = 4200$ Дж/(кг $\cdot^{\circ}\text{C}$).

2. Тонка паличка AB суміщена із головною оптичною віссю збірної лінзи так, що точка A збігається з точкою подвійної фокусної відстані лінзи, а точка B знаходиться на відстані $2,5 F$ від лінзи. Паличка починає рухатися з швидкістю $v = \text{const}$ в напрямку оптичного центра лінзи. Визначте відношення середніх швидкостей руху зображень точок A і B за час, протягом якого точка B переміститься в точку подвійної фокусної відстані лінзи. Визначте також відношення розмірів зображення до розмірів палички в момент часу, коли точка B проходить подвійну фокусну відстань.

3. Учень склав із п'яти вольтметрів коло (рис.1) та приєднав його до джерела постійної напруги. Відомо, що вольтметри $V1$ і $V4$ однакові. У таблиці 1 наведені покази деяких вольтметрів залежно від положення ключа K . У скільки разів опори вольтметрів $V1$ і $V3$ відрізняються від опору вольтметра $V2$?

4. Невагомий диск радіуса $R = 8$ см, який може вільно обертатися, підвішений на осі, що проходить на відстані $a = 4$ см від його центру (рис. 2). У нижню точку диска A сідає важкий жук і починає повзти по краю диска зі швидкістю $V = 12$ мм/хв на протилежний край диска, в точку B . Через який час жук набере максимальну швидкість (відносно нерухомої системи відліку)? Чому вона дорівнюватиме? Чому дорівнює швидкість жука щодо нерухомої системи координат в той момент, коли він проповзе половину шляху?

5. Три провідних кульки однакового розміру, але зроблені з різних матеріалів, підвісили на трьох нитках однакової довжини, закріплених в одній точці. Після надання цим кулькам деякого заряду, кульки за рахунок кулонівського відштовхування розійшлися, утворивши рівнобедрений трикутник (рис. 1). При цьому нитки першої та другої кульки утворили з вертикаллю кут 20° , а нитка третьої кульки – кут 14° . Які кути з вертикаллю утворять нитки, якщо у новому досліді кулькам надати заряд, у 2014 разів більший від попереднього?

Задачі запропонували О.Ю.Орлянський (1,2), І.М.Гельфгат (3), Є.П.Соколов (4-5)

1. В электрочайник мощностью 2 кВт налили литр воды. После того, как вода начала интенсивно кипеть, чайник автоматически выключается, однако кипение продолжается еще 15 с, постепенно уменьшая интенсивность образования пузырьков пара. Еще через 30 с температура воды в чайнике снижается на 1°C . Считая, что интенсивность кипения после выключения чайника уменьшается равномерно, определите среднюю температуру нагревательного элемента чайника в момент выключения. Каков КПД чайника при температурах воды, близких к 100°C ? Предложите формулу зависимости КПД чайника от температуры воды. Масса нагревательного элемента $m = 200$ г, его удельная теплоемкость $c = 500$ Дж/(кг $\cdot^{\circ}\text{C}$), удельная теплоемкость воды $c_v = 4200$ Дж/(кг $\cdot^{\circ}\text{C}$).

2. Тонкая палочка AB совмещена с главной оптической осью собирающей линзы так, что точка A совпадает с точкой двойного фокусного расстояния линзы, а точка B находится на расстоянии $2,5 F$ от линзы. Палочка начинает двигаться со скоростью $v = \text{const}$ в направлении оптического центра линзы. Определите отношение средних скоростей движения изображений точек A и B за время, в течение которого точка B перемещается в точку двойного фокусного расстояния линзы. Определите также отношение размеров изображения к размерам палочки в момент времени, когда точка B проходит двойное фокусное расстояние.

3. Ученик составил из пяти вольтметров цепь (рис.1) и подключил ее к источнику постоянного напряжения. Известно, что вольтметры $V1$ и $V4$ одинаковы. В таблице 1 приведены показания некоторых вольтметров в зависимости от положения ключа K . Во сколько раз сопротивления вольтметров $V1$ и $V3$ отличаются от сопротивления вольтметра $V2$?

4. Невесомый диск радиуса $R=8$ см подвешен на оси, проходящей на расстоянии $a=4$ см от его центра (рис. 2) и может свободно вращаться относительно этой оси. В нижнюю точку диска A садится тяжелый жук и начинает ползти по краю диска со скоростью $V=12$ мм/мин на противоположный край диска, в точку B . Через какое время жук наберет максимальную скорость (относительно неподвижной системы отсчета)? Чему она будет равна? Чему будет равна скорость жука относительно неподвижной системы координат в тот момент, когда он проползет половину пути?

5. Три проводящих шарика одинакового размера, но сделанные из разных материалов, подвесили на трех нитях одинаковой длины, закрепленных в одной точке. После сообщения этим шарикам некоторого заряда, шарики за счет кулоновского отталкивания разошлись, разместившись в вершинах равностороннего треугольника (рис. 3). При этом нити первого и второго шариков стали образовывать с вертикалью угол 20° , а нить третьего шарика – угол 14° . Какие углы с вертикалью будут образовывать нити, если в новом опыте шарикам сообщить заряд в **2014** раз больший предыдущего?

Задачи предложили О.Ю.Орлянский (1,2), И.М.Гельфгат (3), Е.П.Соколов (4-5)

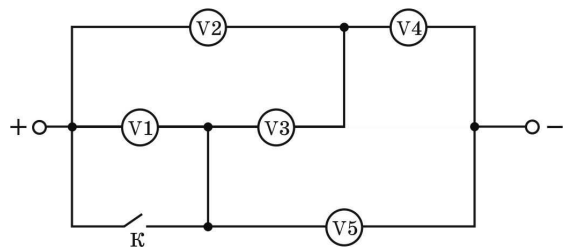

Рис.1.

Таблиця 1

Покази вольтметрів	Ключ К розімкнено	Ключ К замкнено
V1	3 В	0
V2	2 В	1 В
V4	3 В	4 В

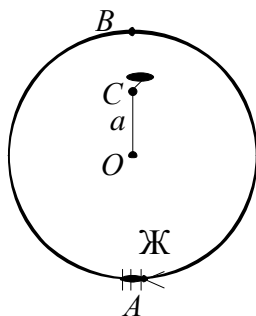

Рис.2

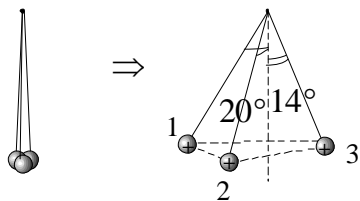

Рис. 3